

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Domitii Plati Societatis Iesv Theologi, De Domini
Nostri Iesv Christi Passione**

Piatti, Domizio

Coloniae Agrippinae, 1610

De prima causa finali eiusdem Paſſionis, quæ est gloria Dei & Christi,
Cap.2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-49474](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-49474)

CONSIDERATIO V. 411

Christi, qualia sunt: Iudæ avaritia; Scri-
barum & Pharisæorum inuidia atque
ambitio; respectus humanus in Pilato, &
alia multa: quæ inter causas efficientes di-
ctæ necis non inconuenienter numerari
possent: sed quoniam sparsim varijs in
locis huius operis quædam de illis di-
cta sunt, relinquemus ea piæ contem-
plationi deuoti Lectoris, & progredie-
mur ad considerationem causarum fina-
lium: quos videlicet fines CHRISTVS
sibi in hac morte propositos habuerit, qui
erunt utilissimi & maximi ponderis ac
momenti.

efficientes
causæ mor-
tis Christi.

DE PRIMA CAUSA FI-
nali Passionis Christi: quæ est
gloria DEI & sui-
ipsius.

CAPVT II.

CONSIDERATIS efficientibus
causis, necis Christi Seruatoris,
restat vt finales etiam diligenter
expendamus, id est, motiua, quibus ad
illam subeundam impulsus fuit. Quæ li-
cet plurima sint: nos tamen hoc loco de
nonnullis tantum maiori consideratione
dignis agemus: inter quæ præcipuum,
quod

quod mundi Salvatorem ad necem adeo crudelem tolerandam permouit, illud fuit: gloria DEI & honor proprius, quam per hanc mortem acquisiturus erat.

I.

Quid sit dare gloriam DEO, & quomodo id fiat.

CONSIDERA igitur primò, cum non possit intrinsecè ad illam DEI gloriam quam DEVS in seipso habet, aliquid accedere: gloriam DEO dare, nihil aliud est, quam gloriam & bonitatem illius manifestare, & causam præbere, vt ea cognoscatur: quod aliquo modo fit adimplendo in se & in alijs diuinam voluntatem: quia diuina voluntas alia non est, quam vt quilibet creatura perfectissimè operetur illud, ad quod condita fuit: vt hinc ordo admirabilis, & artificium diuinæ providentiæ in vniuerso mundo cognoscatur, & DEVS glorificetur, atque summa cum laude & gratiarum actione exaltetur. Hinc namque Propheta regius dicit, caelos laudare & enarrare DEI gloriam: *Cæli enarrant gloriam DEI*. Hinc quoque idem Propheta omnes creaturas ad laudem DEI iuuat dicens. *Benedicite Domino omnia opera eius*. Quod multò elegantius fit in illo triumphantium cantico. *Benedicite omnia opera Domini Domino, & quæ sequuntur.*

Psal. 18.

Psal. 102.

Dan. 3.

II.

Nobilitas & natura hominis qualis sit.

SECUNDO considera hominem, supra omnes creaturas conditum, taliq; natura dotatum fuisse, vt summam in hoc mundo gloriam DEO tribueret.

Primò

1. *Primò*, quia continet in se omnes alias creaturas, quoniam existit, viuit & intelligit, vti S. Gregorius Papa testatur, dicens, *Omnis creatura nomine, signatur homo. Habet namque commune esse cum lapidibus, viuere cum arboribus, sentire cum animalibus, intelligere cum Angelis.* Hom. 29. in Marc.

2. *Secundò*, quia in omni hominis actione concurrunt omnes penè creaturæ, ad vsum & commodum ipsius: dum in corpus illius occulta cælorum virtus influit, terra sustentat, elementa famulantur, & sic de cæteris.

3. *Tertio*, quia idoneus est ad penetrandum ac peruidendum acumine ingenij sui quid ceteræ creaturæ sint & agant: & ad exprimendum in se atque commutandum autum illorum operandi modum, in expressum viuum & rationalem, viuificando illum simili modo, quo anima corpori coniuncta.

4. *Quartò*, quia per lumen naturæ, quamuis imperfectè, deuenire potest in cognitionem Creatoris sui, tanquam autoris naturæ: multo què melius cognoscere potest per lumen gratiæ, eiusdem Creatoris gloriam, voluntatem, & finem, ad quem ab illo cuncta destinata sunt: adeoque benè vtendo libero arbitrio, & eadem gratia opitulante, potest diuinam voluntatem

D d per-

perfectè adimplere, iuxta finem, ad quem conditus fuit: quærendo in omnibus actionibus meram & puram DEI gloriam, & assumendo omni tempore eandem gloriam pro immediata & sola omnium actionum suarum mensura, relinquendo deque omnia, quæ ad hunc finem non faciunt, & omnem repugnantiam, difficultatem & laborem devincendo.

III.

Homo per inobedientiam defraudavit Deum gloria debita.

TERTIO considera, hominem cum dotatus esset à DEO, natura ad dandam DEO gloriam capaci: & vocatus esset ad sublimem hanc perfectionem, quæ est adimplere in se DEI voluntatem, desicisse ab operando in talem finem, & currendo in inobedientiam & peccatum datum fuisse creaturis, ac diuinæ providentiæ ordinem pervertisse; quo factum est, ut summa cum honoris diuini offensâ, defraudauerit DEVM gloria debita.

IV.

Christus in omnibus actionibus suis pro seculo habuit DEI gloriam.

QUARTO considera DEI filium, propterea carnem nostram assumere voluisse, ut in illa humanas actiones efficaciter attamen tales, quarum etiam minima propter summam earum perfectionem possent restituere DEO gloriam & honorem, quo ab homine fuerat defraudatus: adimplendo videlicet in omnibus DEI voluntatem: eamque assumendo pro

do pro scopo & mensura actionum suarum: nam propterea solebat protestari, se non querere gloriam & voluntatem suam, sed Patris: vt apud Ioannem. *Non Ioan. 5. quero voluntatem meam, sed voluntatem eius qui misit me.* Tanta autem erat coniunctio voluntatis eius, cum voluntate Paterna, vt non posset à se quicquam facere, sed quod Patrem prius viderat facientem. Vnde ait. *Amen, amen dico Ibidem. vobis, non potest filius à se facere quicquam, nisi quod viderit Patrem facientem: quacunque enim ille fecerit, hac & filius similiter facit.* Vbi considera, si herbarum progerminatio, auium cantus, cœlorum conuersio, & omnes rerum insensatarum & irrationalium motiones, quoniam mensura naturali, à DEO ordinata sunt, summam DEO gloriam tribuunt: multò sine comparatione excellentius eam illi daturam esse minimum opus personæ tam nobilis, vt est Christus: cui spiritus Angelici, cœlorum, elementorum, & totius vniuersi rursus famulatur, non tantum vt homini, verumetiam vt Creatori & Domino omnium? Et si adimplere diuinum beneplacitum, atque obtemperare diuinæ maiestati, iuxta ordinationem ipsius, etiam in minimis & leuissimis rebus,

Quantam
Christus
Deo gloriã
dedit per
suam passionem.

D d 2 bus,

bus, est magnæ gloriæ DEO: confiden-
quam infinitam gloriam acceperit ab illa
inexplicabili obedientia Christi, non me-
dò obsecundantis in rebus minimis, ve-
rumetiam in maximis & difficillimis, quæ
le est, mortem adeo ignominiosissimam
& durissimam subire. De qua obedientia
S. Paulus Apostolus, magna cum animi ad-
miratione ait. *Factus est obediens usque ad*

Philip. 2.

mortem, mortem autem Crucis. De honore
autem & gloria quam DEVS ex hac Chri-
sti obedientia accepit, intelligi potest li-

Isai. 49.

lud Isaia. *Servus meus es tu Israel, quia mihi
gloriabor.* quod perinde est ac si dixisset
Verus servus meus es tu, ô Israel: quia ex
tuo seruitio, licet vile & abiectum esse vi-
deatur, ego summè glorificabor & exal-
tabor.

Quantam
gloriam
DEVS ex
Cruce eli-
cuerit.

Expende hic tecum, anima fidelis, quam
magnus & potens sit DEVS, qui gloriam
suam elicit, non tantum ex quibusvis re-
bus, verumetiam ex Inferno, dæmone, &
peccato: atque admirandis diuinæ proce-
dentia suæ modis, ex tam horrendo modo
vt est DEI offensa, & ex tot opprobriis
ignominijs quæ Filius suus in Cruce sustu-
nuit, maximâ & ineffabilia bona, pro glo-
ria & honore suo, nouit eruere: vique
eo vt sanctus Paulus Apostolus dicat, ma-
iorem esse maiorem gloriam, gloria Crucis
sequi

sequē in nullo alio, quam in sola Cruce
 posse gloriari: cū ait. *Mihi autem absit Galat. 6.*
gloriari nisi in Cruce Domini nostri IESV
Christi.

QVINTO considera: sicut honor V.
 & gloria summa DEO tribuitur per ob-
 lationem & sacrificium: nam propterea
 DEVS populum Israeliticum de manu
 Pharaonis tot signis & demonstrationi-
 bus liberavit, vt assidua illi in deserto
 sacrificia offerret, sicut ait per Moysen:
Dimitte populum meum, vt sacrificet mihi in
deserto. Ita Christum quoque voluisse
 semetipsum sacrificare in altari sanctæ
 Crucis ad honorem & gloriam Patris
 sui: quia nullum poterat sacrificium of-
 ferri excellentius, nullum dignius, quo
 DEVS magis honoraretur, & glorifica-
 retur, quam illud quod CHRISTVS
 obtulit, semetipsum in monte Caluarie
 immolans.

Christus sa-
 crificando
 seipsum in
 Cruce sum-
 mam DEO
 gloriam tri-
 buit.
Exod. 5.

Si enim ex sacrificio Isaac, quod sa-
 crificij Christi vmbra tantummodo & fi-
 gura extitit, DEVS tantoperè glorifi-
 catus & exaltatus fuit; quanto maiorem
 gloriam putandum est illum accepisse,
 ex Christi sacrificio, non tantum incoe-
 pto, sed perfectissimè consummato? Vbi
 considera hoc fuisse sacrificium illud iu-

Dd 3 stitiæ,

Psalm. 50.

stitiæ, quod Propheta regius gratum & acceptum DEO futurum esse prædixit: *Tunc acceptabis sacrificium iustitiæ.* non sacrificium hoc erat propitiatorium pro peccatis nostris; & per illud constituebatur pax inter DEVM & hominem. *Ipsè est pax & reconciliatio nostra.* ex illo denique omnia alia sacrificia tum præterita, tum futura suam acceptura erant virtutem ac valorem.

VI.

Christus satisfaciendo perfectè pro iniurijs Deo ab homine illatis, dedit DEO gloriam.

D. Thom. 3. sent. 3. part. 9. & 10. Cui stipulantur Concilia & SS. Patres.

SEXTO reuolue tecum, CHRISTVM IESVM sacratissima Passione summè etiam honorasse & glorificasse DEVM, quia per illam pro nostris sceleribus plenè satisfecit: eo quod, DEO ab homine per peccatum offenso, tota humana natura nunquam potuisset ei plenè satisfacere pro hac iniuria, etiam in gratia extitisset. Quod vt melius intelligi queat, aduertendum est, iniuriam, vti superius dictum est, augeri secundum gradus personæ offensæ: cum igitur hic esset offensa summa & infinita DEI maiestas, iniuria illi irrogata erat quodammodo infinita, ac proinde nulla creatura finita poterat ei plenè satisfacere, sed necessarius fuit aliquis, qui simul esset Creator ac creatura, DEVS & homo, vt esset plena, perfecta, & adæquata.

adæquata satisfactio. Considera ergo per
 CHRISTI Passionem, quæ fuit rigo-
 rosa quædam satisfactio iniuriæ DEO
 per peccatum illatæ, restitutum fuisse
 DEO honorem & gloriam, quem ho-
 mo peccando ei abstulerat: vt propter-
 ea Angelo Pastoribus Christi Domini
 Natiuitatem annunciante, rectè cecine-
 rint Angelici Chori: *Gloria in excelsis* LUC. 1.
 DEO, & *in terra pax hominibus bonæ vo-*
luntatis: quasi tum primum potuerit DEO
 gloria dari: quando satisfactioni, iniuriæ
 ipsi illatæ, initium ponebatur.

SEPTIMO, Considera Saluatorem
 nostrum dedecorosa passione sua, non
 tantum DEO summam gloriam & ho-
 norem, sed & sibi met ipsi reddidisse:
 quamuis enim ab instanti conceptio-
 nis suæ, fuerit animæ illius gratis col-
 lata essentialis beatitudo, & alia inef-
 fabilia dona, ac singulares præeminen-
 tiæ: nihilominus alias multas excellen-
 tias, quatenus homo acquisiturus erat
 per merita sua: ad quæ, cum medium
 passionis elegisset, voluit crucem am-
 plecti, quamuis dolorum & amaritu-
 dinum plena esset. Vnde de illo ait Apo-
 stolus: *Proposito sibi gaudio sustinuit cru-* Hebr. 12.
cem, confusione contempta, id est, pro-
 posita

VII.

Quantam
 gloriã mor-
 te sua sibi
 met ipsi ac-
 quisierit.

posita sibi gloria & honore, quæ ex morte illius profectura erat, crucem omni pudore postposito, viriliter & intrepide subiit.

Christus
morte sua
totius vni-
uersi mo-
narchiam
promeruit.

Philip. 2.

Considera igitur Christum, quia per obedientiam usque ad flagella, crucem & mortem sese demisit, primum acquisivit se regiam dignitatem & monarchiam totius vniuersi, idque immenso cum honore & gloria sua. Vnde ait Apostolus: *Propter quod & DEVS exaltauit illum, & dedit illi nomen quod est super omne nomen, ut in nomine IESV omne genu flectatur, caelestium, terrestrium, & infernorum:* quod peritiae est ac si dixisset, *DEVM* tanto honore Christum sublimasse, quo maior cogitari nequeat, nimirum, ut omnes creaturae caelestes, terrestres, & infernales, ei se inclinent, summamque illi obedientiam & reuerentiam deferant. Hæc dignitas Christi egregie figurata fuit in titulo supra crucem posito: *Hic est IESVS Nazarenus Rex Iudæorum;* iuxta Venerabilis Bedæ expositionem, qui ait. *Monstrabatur iam rui regnum ipsius, non ut ipsi putabant destructum, sed potius augmentandum: titulus enim super crucem eius illud ostendit: quod nec occidendo despicere potuerunt, ut cum Regem non haberent, quare secundum hunc Doctorem, titulus crucis indicat Regnum Christi nulla morte.*

Matth. 27.
Beda in
Matth.

Christus in
Cruce triū-
phat.

te impediri posse, sed potius augeri : quia sicut in triumphis, arcus triumphales erigi consueuerant, in quorum frōte, tituli nomē, patriam, dignitatem, & subditos triūphatoris continentes collocantur: ita quoque videtur huic Regi totius vniuersi, erectus fuisse, in triumpho ipsius de diabolo, morte, & peccato, arcus sanctæ Crucis, cum titulo continente nomen IESVS; patriam, NAZARENVS; dignitatem, REX; subditos, IVDÆORVM:

Expende præterea, quid de gloria & honore quam Christus ex opprobrijs amarissimæ passionis suæ retulit, S. Augustinus dicat: Qui iniurias, quas à ministris Satanae nocte Captiuitatis suæ Christus pertulit, cum fictitiū Regem illum facerent, describens ita inquit: *sic implebantur qua de se dixerat Christus: sic Martyres informabantur ad omnia, qua persecutores libuisset facere perseverando: sic paulisper occultata tremenda potentia, commendabatur prius imitanda patientia: sic regnum quod de hoc mundo non erat, superbum mundum, non atrocitate pugnandi, sed patiendi humilitate vincebat: sic illud granum multiplicandū seminabatur, horribili contumelia, ut mirabili pullularet in gloria. Et S. Leo Papa ait: Post passionem ruptis mortis vinculis, qua vim suam, in eum, qui peccati nescius, incedendo perdiderat, infirmitas in virtutem,*

Quanta gloria ad Christum ex contumelijs, quas in Passione tolerauit peruenit. *Tract. 119. in Ioan.*

Serm. 2. de Ascens. Dom.

tutem, mortalitas in immortalitatem, contumeliam transiit in gloriam: quâ gloriam Christus multis & admirandis signis, priusquam ob victoriam de morte relatam, triumphans cœlos ingrederetur manifestavit.

VIII.

Christus
Passione sua
& morte
sua meruit
agnosci pro
DEO.
Matth. 27.

OCTAVO reuolue tecum Christum modo acquisiuisse sibi gloriam & honorem Regis & Monarchæ totius mundi: rumetiam vt cognosceretur pro DEO. Talem namq; agnouit & confessus fuit Centurio, qui licet Christum in Cruce verum tormētis excarnificatū mori vidisset, nihil fecius DEVM esse confessus est, dicens *Verè filius DEI erat iste*. Quare quando Ioannes in Apocal. ait, Agnum qui occisus fuerat, dignum esse accipere diuinitatem Doctores communiter affirmant, id est esse ac si dixisset, Christum per merita passionis suæ promeruisse, vt pro DEO omnipotente agnosceretur, atque omnibus diuinitas illius, quæ sub carne passibili abscondita latebat, manifestaretur.

IX.

Christus
passione sua
acquisiuit
gloriosas
dotes corporis sui.
Luc. 24.

NONO considera Christum per passionem, præterea gloriam corporis sui, id est dotes gloriosas sacratissimæ carnis suæ acquisiuisse: sic namque SS. Patres intelligunt volunt verba illa, quæ Christus apud Lucam dixit: *Nonne sic oportebat pati Christum, et postea intrare in gloriam suam?* quamuis enim nulla esset lex, quæ filium DEI obligaret ad pa-

ad patiendum, vt gloriam suam introiret
 (quia quatenus DEVS, hæc gloria absolutè
 ei debebatur, cum æqualis Patri esset: qua-
 tenus autem homo, propter vnionem cū
 Verbo diuino, debebatur ei quoque glo-
 ria animæ & corporis:) nihilominus vo-
 luit se spoliare gloria corporis, & pro ea
 consequenda, omnia quæ opus esset per-
 peti. Forsitan propterea quoque in sepul-
 chro, panno lineo candido inuolui vo-
 luit, vt demonstraret, per labores & tor-
 menta passionis suæ se peruenturum esse
 ad candorem immortalitatis sacratissimi
 corporis sui. Vnde S. Remigius de hoc lin- *In Matth.*
 teo ait: *Sindon lineus pannus est, linum autem* *cap. 12.*
ex terra procreatur, & cum magno labore ad
candorem perducitur: designatur quia corpus
illius quod ex terra, id est, ex Virgine sumptum
est, per laborem passionis, peruenit ad candorem
immortalitatis.

Has & multas alias excellentias Chri-
 stus Redemptor noster passione sua acqui-
 sivit, quæ omnes, si ritè à nobis perpensæ
 ferint, non poterint non excitare in nobis
 ardens, etiam iniustè & sine causa patiendi
 desiderium, quandoquidem totum
 ad DEI & nostram glo-
 riam redun-
 dat.

DE SE.